

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 5 (1609)

2019. gada 29. janvārī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2019. gada 4. nedēļā Latvijā

2019. gada 4. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (informācija saņemta no 70 ģimenes ārstu praksēm) reģistrēti vidēji 298,4 gripas gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (3. nedēļā – 169,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem).

Pacientu vērsšanās pie ārsta ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

	Vecuma grupas	52.ned.	01.ned.	02.ned.	03.ned.	04.ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	667,3	871,4	1175,4	1340,5	1283,1	-4,3
	0-4	3002,7	4137,1	4957,4	5451,7	5944,3	9,0
	5-14	1879,8	1992,3	2933,6	3909,6	3881,6	-0,7
	15-64	388,1	519,8	763,9	807,8	724,2	-10,4
	65 un >	228,2	409,7	458,6	484,2	330,4	-31,8
Gripa	Vidēji	17,6	38,5	52,8	169,1	298,4	76,4
	0-4	63,9	154,4	185,9	424,2	556,8	31,3
	5-14	19,5	38,5	123,8	378,3	791,2	109,1
	15-64	13,6	31,2	43,6	152,3	258,9	70,0
	65 un >	15,2	25,3	4,9	35,3	92,3	161,5
Pneimonija	Vidēji	26,4	49,1	54,7	66,7	63,7	-4,4
	0-4	31,9	108,1	123,9	220,0	210,7	-4,2
	5-14	19,5	77,0	95,2	126,1	121,0	-4,0
	15-64	27,3	38,6	49,4	56,7	45,5	-19,8
	65 un >	25,4	50,6	29,6	20,2	48,6	140,9

Vērsšanās ambulatorajās iestādēs AAEI gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju samazinājusies par 4,3%, vidēji reģistrēts 1283,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem (3. nedēļā – 1340,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

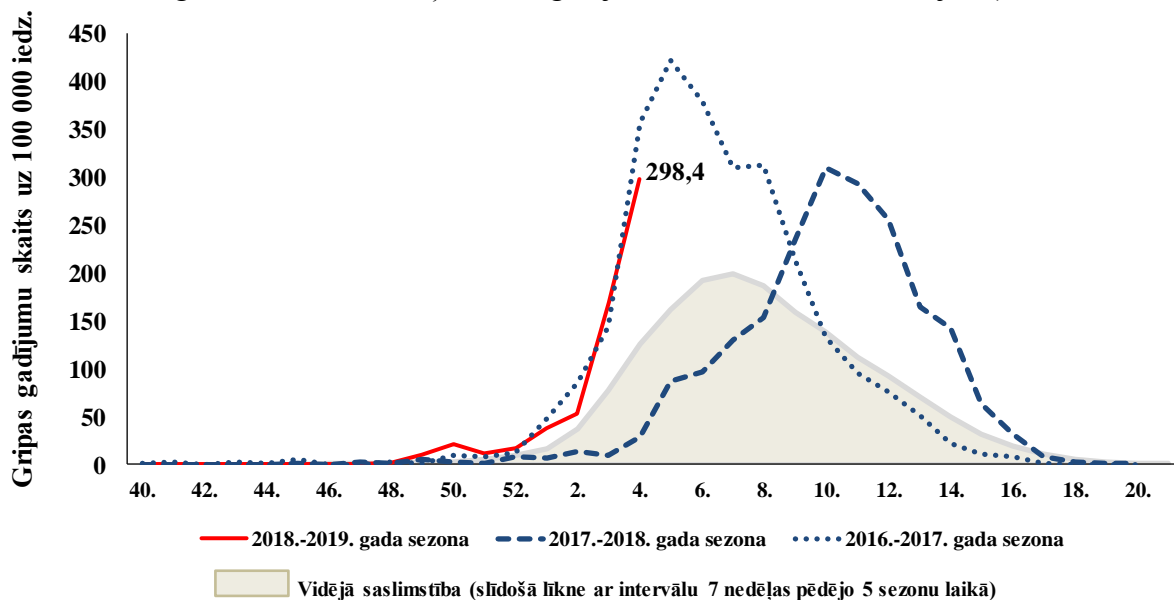
Vērsšanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas vidējo rādītāju samazinājusies par 4,4%, vidēji reģistrēti 63,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (3. nedēļā – 66,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

¹ Klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs

² Saslimstības līmenis, vai vērsšanās pēc medicīniskās palīdzības nedēļas laikā, tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējām sezonām un pēdējo piecu gadu vidējiem rādītājiem

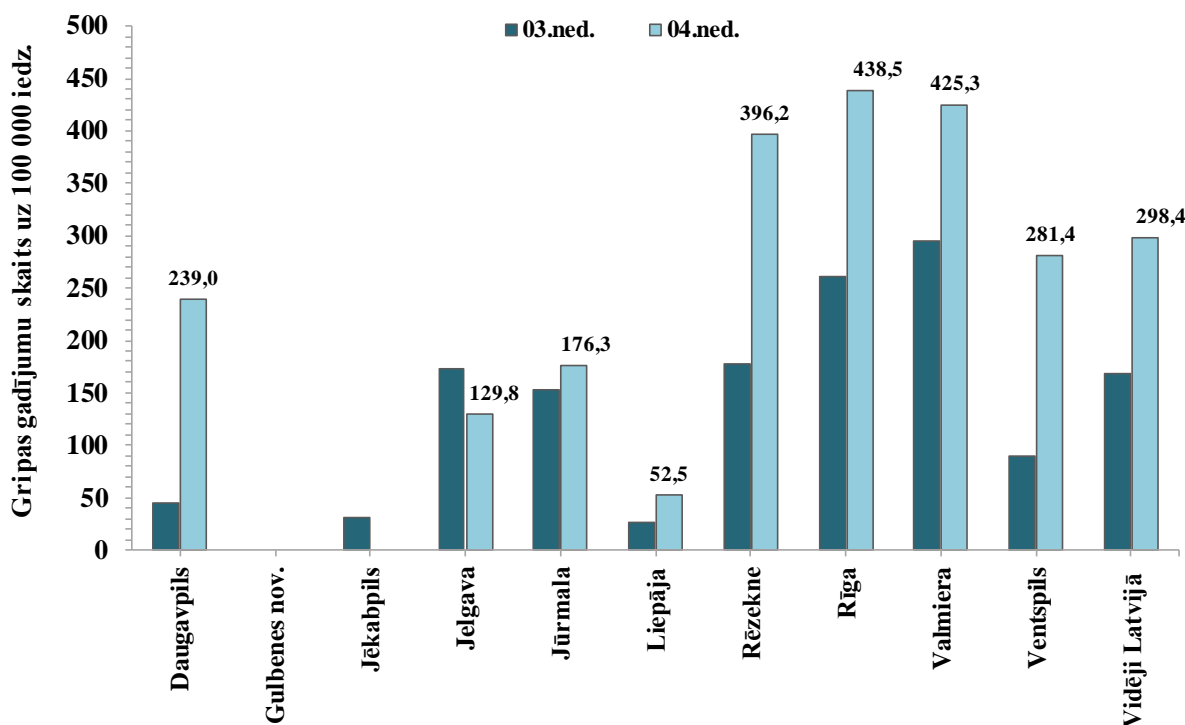
2019. gada 4. nedēļā vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs gripas gadījumos salīdzinājumā ar iepriekšējās sezonas attiecīgo laiku periodu bijusi ievērojami augstāka (2017.–2018. gada sezonā 4. nedēļā – 28,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

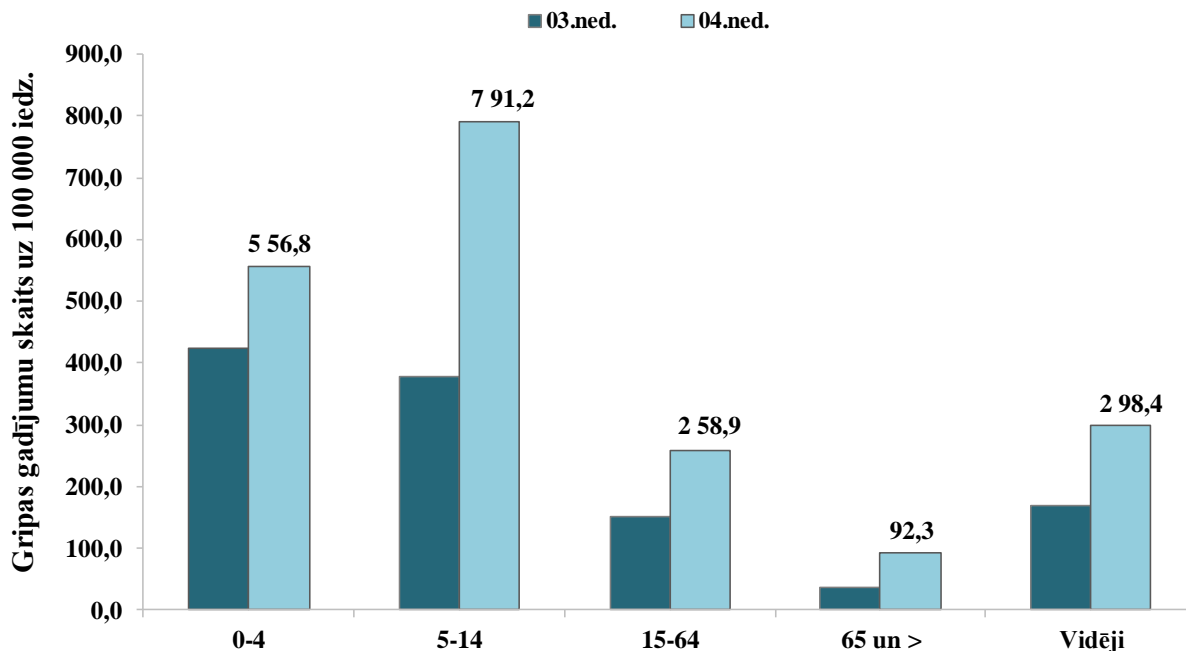
2019. gada 4. nedēļā gripas gadījumi reģistrēti astoņās no 10 monitoringā iesaistītajām administratīvajām teritorijām, izņemot Jēkabpili un Gulbenes novadu.

Septiņās administratīvajās teritorijās – Rīgā, Valmierā, Rēzeknē, Ventspilī, Daugavpilī, Jūrmalā un Jelgavā gripas intensitāte bija augstāka par 100 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Rīgā – 438,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem un Valmierā – 425,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

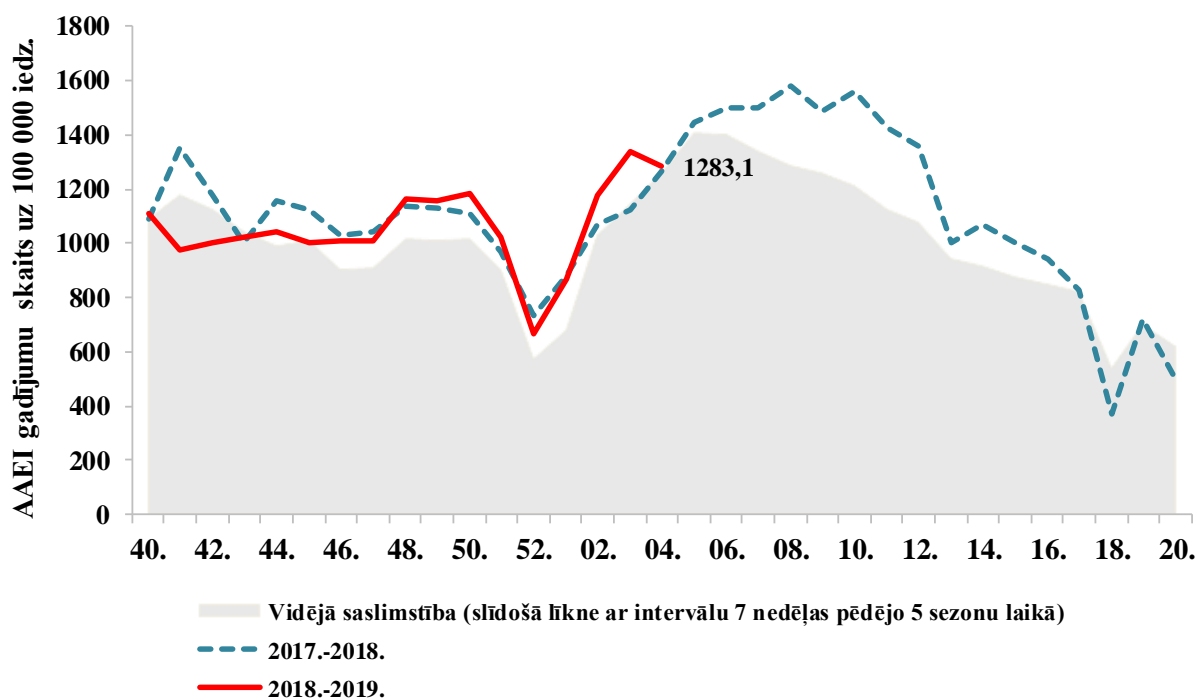
Gripa atsevišķās vecuma grupās

Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta bērniem 5–14 gadu vecuma grupā (791,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un 0–4 gadu vecuma grupā (556,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar gripu palielinājusies visās vecuma grupās.

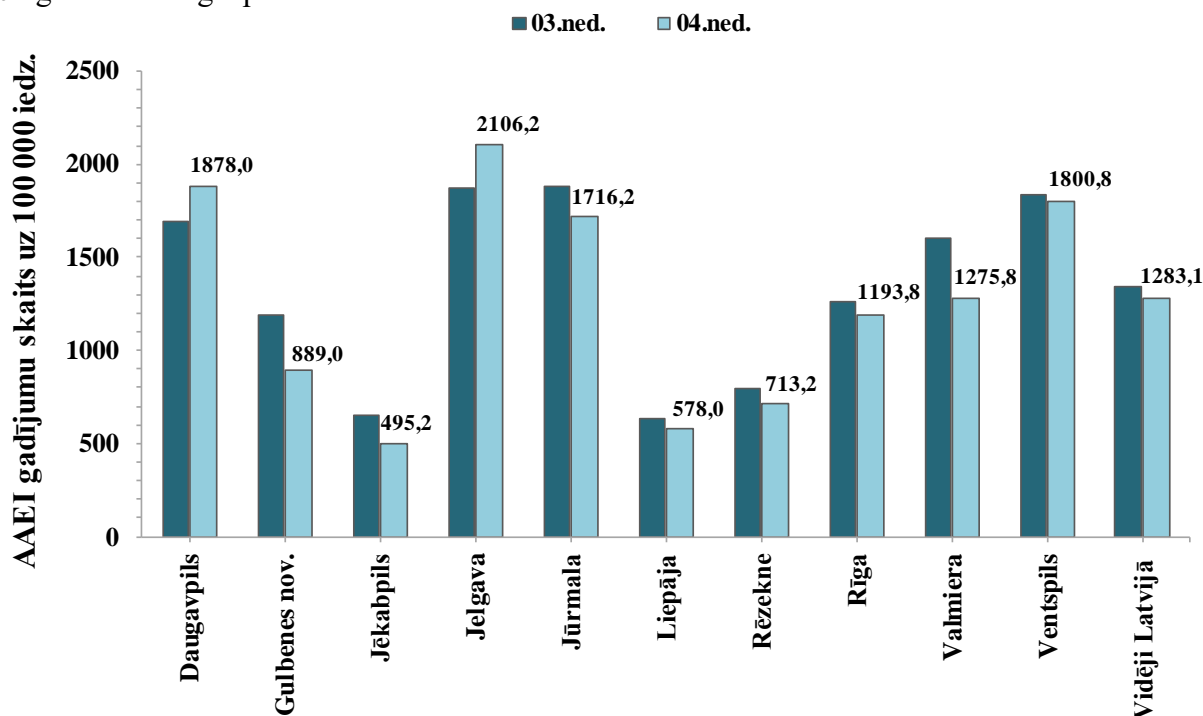
Vēršanās AA EI gadījumos ambulatorajās iestādēs 2018.–2019. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

2019. gada 4. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AA EI gadījumos bijusi līdzīga iepriekšējās 2017.–2018. gada sezonas 4. nedēļas vidējam rādītājam.

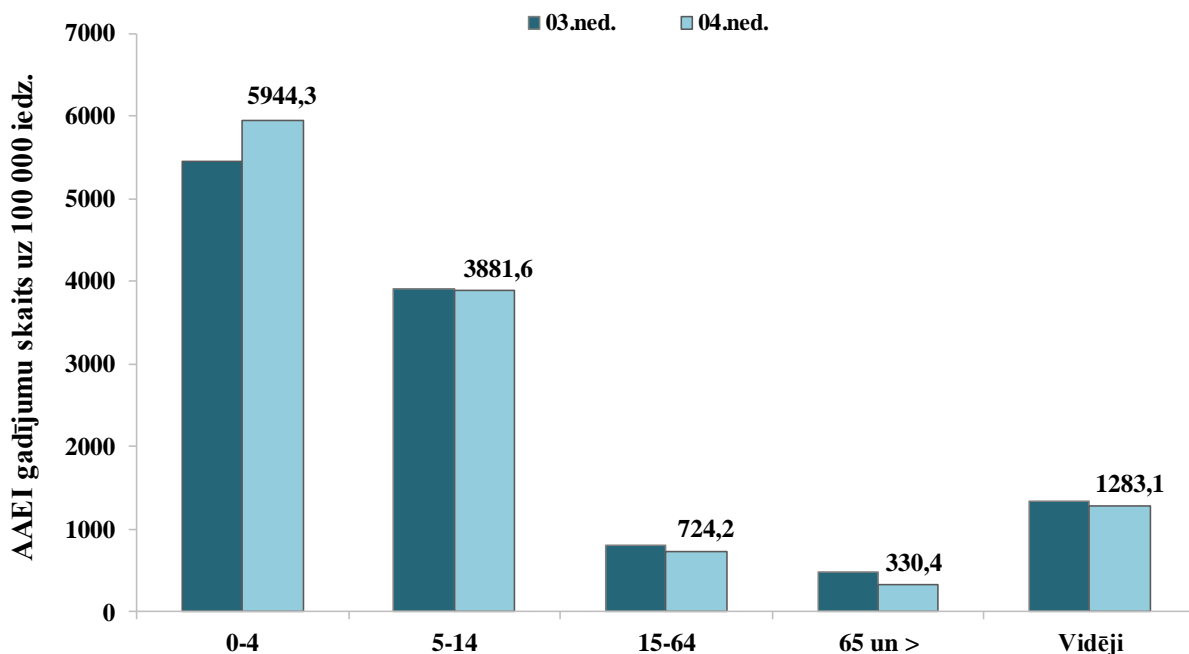
AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo saslimstība ar AAEI 2019. gada 4. nedēļā tika reģistrēta četrās administratīvajās teritorijās: Jelgavā, Daugavpilī, Ventspilī un Jūrmalā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AAEI palielinājusies divās administratīvajās teritorijās – Jelgavā un Daugavpilī.

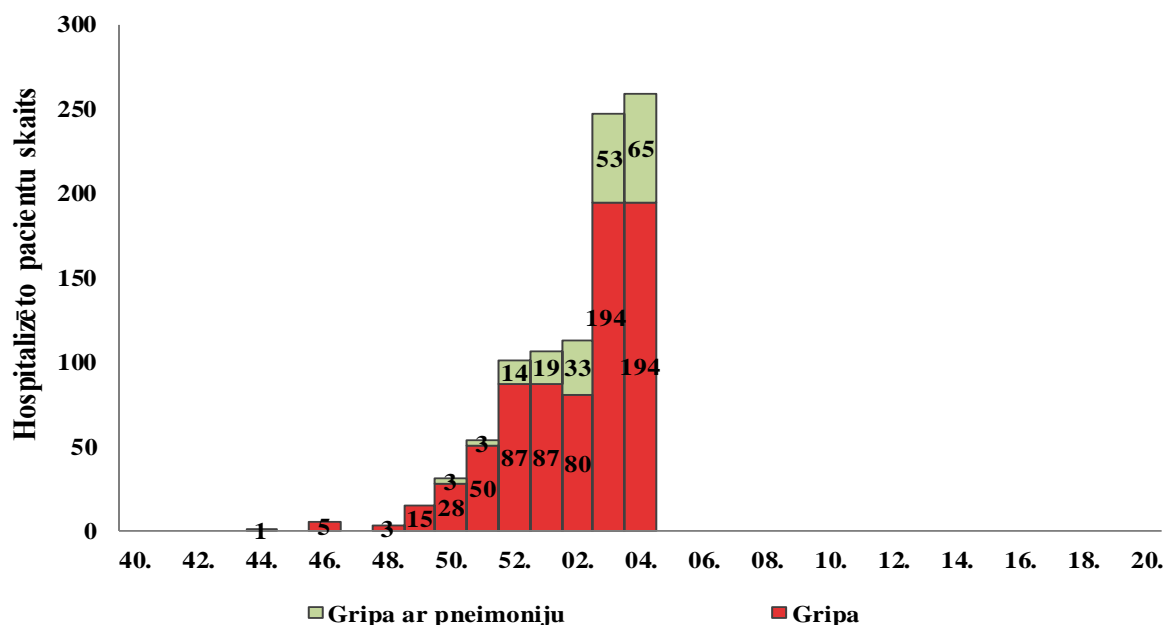
AAEI atsevišķās vecuma grupās

Visaugstākā saslimstība ar AAEI tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā (5944,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un 5–14 gadu vecuma grupā (3881,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AAEI palielinājusies bērniem 0–4 gadu vecuma grupā.

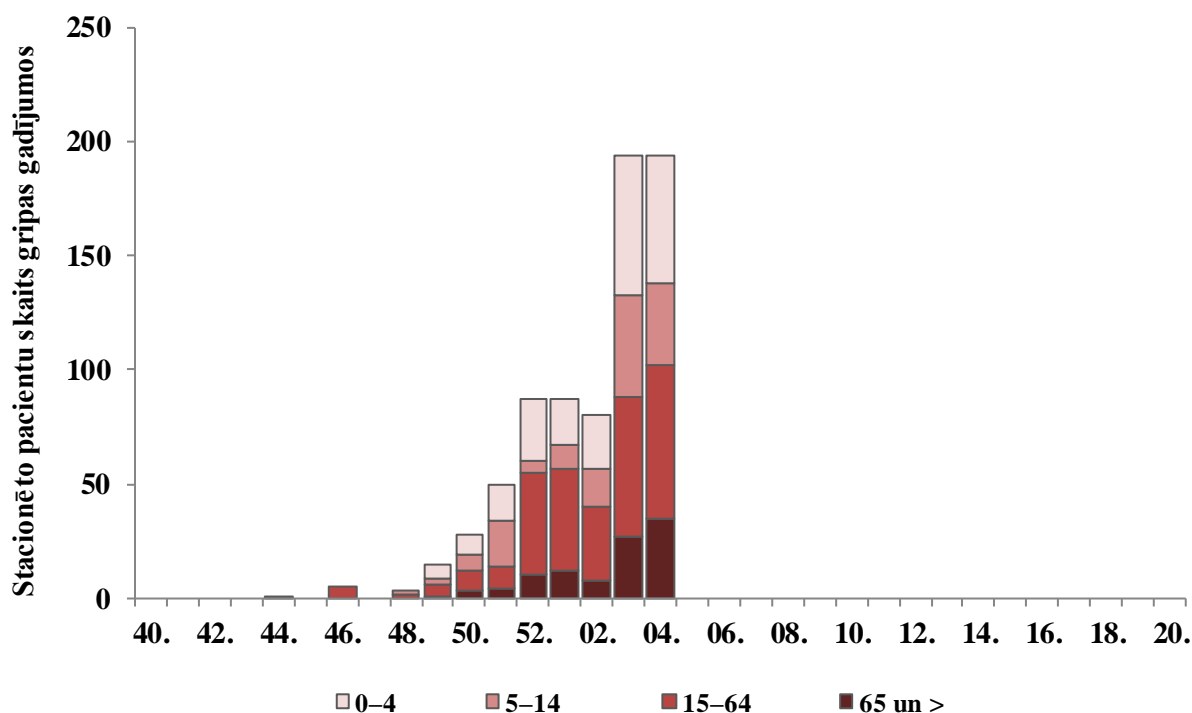
Par stacionētiem pacientiem gripas un gripas izraisītas pneimonijas gadījumos

2019. gada 4. nedēļā no slimnīcām, kas piedalās gripas monitoringā, saņemta informācija par 259 (3. nedēļā – 247) stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju: 194 (74,9%) pacienti hospitalizēti ar diagnozi *gripa* un 65 (25,1%) pacienti ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija*. Ar diagnozi *gripa* pacienti bija stacionēti visās monitoringā iesaistītajās ārstniecības iestādēs, savukārt pacienti ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* bija stacionēti Rīgas, Rēzeknes un Ventspils slimnīcās.

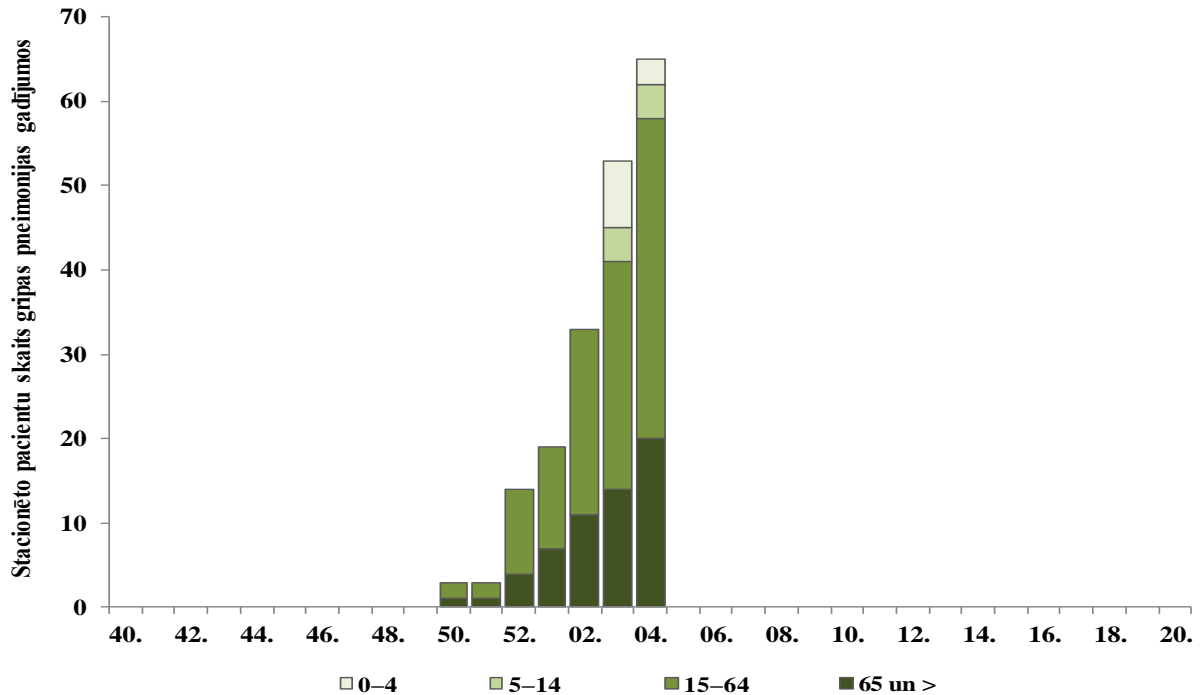

Stacionētie pacienti gripas gadījumos pa nedēļām un pa vecuma grupām

No 194 stacionētiem pacientiem ar diagnozi *gripa* 67 (34,5%) pacienti – 15–64 gadu vecuma grupā, 56 (28,9%) pacienti bija 0–4 gadu vecuma grupā, 36 (18,6%) pacienti – 5–14 gadu vecuma grupā un 35 (18,0%) pacienti – 65 un > gadu vecuma grupā.

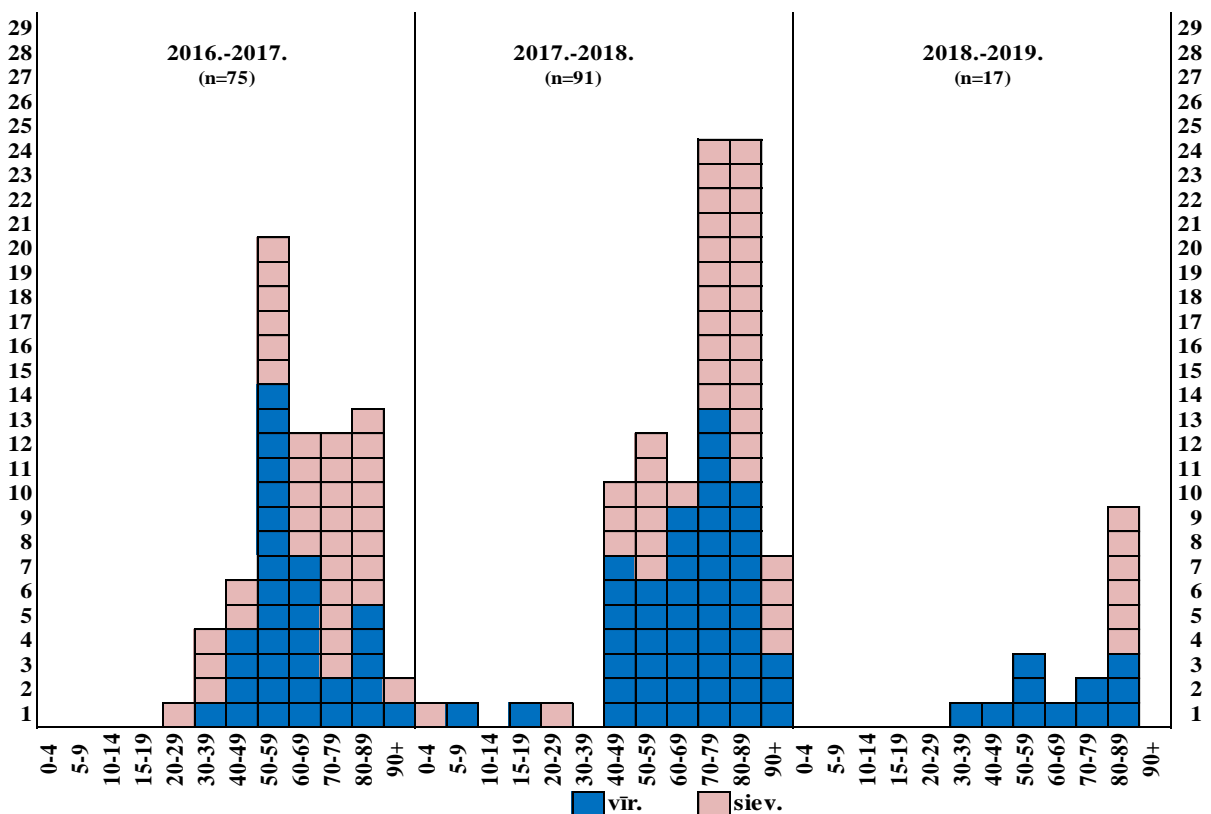

No 65 stacionētiem pacientiem ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* 38 (58,5%) pacienti bija 15–64 gadu vecuma grupā, 20 (30,8%) pacienti – 65 un > gadu vecuma grupā, četri (6,2%) pacienti – 5–14 vecuma grupā un trīs (4,6%) pacienti – 0–4 gadu vecuma grupā.

Par letāliem gadījumiem

Kopš sezonas sākuma līdz 2019. gada 4. nedēļai (ieskaitot) bija saņemti 17 paziņojumi par letālo iznākumu pacientiem, kuriem laboratoriski bija apstiprināta *A tipa* gripa. Vidējais pacientu vecums – 71 gads. Visiem pacientiem bija hroniskās saslimšanas. Pret gripu šajā sezonā pacienti nebija vakcināti.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

2019. gada 4. nedēļā (ceturtdien) vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums samazinājies līdz 87,4%. Viszemākais skolu apmeklējums reģistrēts Jūrmalā (71,2%), Rēzeknē (82,1%) un Rīgā (84,8%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
52.	Brīvlaiks										
01.	Brīvlaiks										
02.	92,6	89,5	95,3	92,8	90,5	96,9	96,7	91,7	90,8	92,7	92,8
03.	92,1	89,7	93,9	92,8	83,4	94,1	96,5	89,4	89,2	90,0	90,8
04.	90,6	91,1	90,1	87,7	71,2*	91,8	82,1	84,8	87,8	88,9	87,4
Salīdzinājumā ar 3. nedēļu (±)	-1,5	1,3	-3,8	-5,1	-12,3	-2,3	-14,4	-4,6	-1,4	-1,1	-3,4

*Projektu nedēļa

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

2019. gada 4. nedēļā (ceturtdien) pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums samazinājies līdz 63,3%. Viszemākais izglītības iestāžu apmeklējums reģistrēts Jelgavā (47,3%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto pirmsskolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
52.	54,0	29,7	23,2	31,5	26,4	30,6	66,9	35,2	21,7	26,4	35,1
01.	67,8	49,2	52,9	64,3	46,6	46,3	81,3	53,8	68,3	54,7	57,3
02.	74,5	84,4	75,1	78,0	78,8	82,4	87,5	76,7	84,2	79,8	78,6
03.	76,6	81,3	70,6	72,0	76,0	78,2	74,6	72,8	86,7	72,9	74,3
04.	68,3	79,7	47,3	62,7	62,0	73,3	63,2	58,2	71,7	67,3	63,3
Salīdzinājumā ar 3. nedēļu (±)	-8,2	-1,6	-23,3	-9,2	-13,9	-4,9	-11,4	-14,6	-15,0	-5,5	-11,1

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2019. gada 4. nedēļā SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijā (NRL) tika izmeklēti 512 (3. nedēļā – 417) personu klīniskie paraugi, no tiem 206 (40,2%) paraugos noteikti A tipa gripas vīrusi (3. nedēļā – 167 jeb 40,0%).

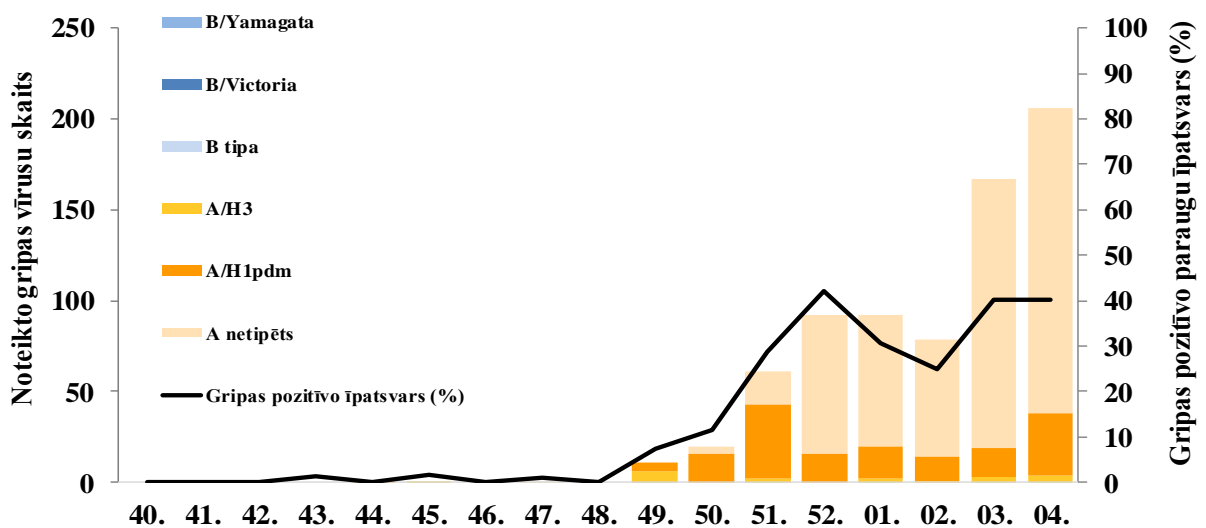
No citiem respiratoriem vīrusiem visvairāk noteikti respiratori sincitiālie vīrusi (20), adenovīrusi (15), rinovīrusi (12), kā arī koronavīrusi (7), cilvēka metapneimovīrusi (6), bokavīrusi (5), enterovīrusi (3) un paragripas II tipa vīruss (1).

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	31									10				5	15	48,4	0,0	0,0
41.	63								1	12		2	1	8	24	38,1	0,0	0,0
42.	43			1			2		1	9		2		4	19	44,2	0,0	0,0
43.	66	1			2		1	2	10	16				5	37	56,1	1,5	3
44.	65						2		11	8	1	7		6	35	53,8	0,0	0
45.	64	1						3	3	10		3	1	4	25	39,1	1,6	4,7
46.	60					1	2		7	12		2	1	2	27	45,0	0,0	0
47.	91	1					2	1	10	11			1	6	32	35,2	1,1	1,1
48.	84				1		3	4	6	11		6	3	4	38	45,2	0,0	4,8
49.	150	11				2	4	13	15	16	3	6	3	6	79	52,7	7,3	8,7
50.	173	20		1		1		14	13	16	2	5	5	5	82	47,4	11,6	8,1
51.	212	61		1				11	16	13	4	9	9	9	133	62,7	28,8	5,2
52.	219	92						8	2	9			1		112	51,1	42,0	3,7
01.	300	92		1		1	2	15	8	9	5	2	5	6	146	48,7	30,7	5
02.	315	79			1	1	1	7	14	3	7	6	8	2	129	41,0	25,1	2,2
03.	417	167						17	8	9	5	4	2	5	217	52,0	40,0	4,1
04.	512	206			1			20	15	12	6	5	7	3	272	53,1	40,2	3,9
Kopā	2865	731	0	4	5	6	19	115	140	186	33	59	47	80	1425	49,7	25,5	4,0

2019. gada 4. nedēļā saņemta informācija no VSIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” (PSKUS) par 75 laboratoriski³ izmeklētiem paraugiem uz gripas vīrusiem, no tiem 22 (29,3%) paraugos noteikti *A tipa* gripas vīrusi. Kopš 2019. gada 3. nedēļas PSKUS bija noteikti 46 *A tipa* gripas vīrusi.

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma SIA RAKUS NRL bija noteikts 731 *A tipa* gripas vīruss, no tiem 179 gadījumos bija noteikti gripas vīrusu apakštīpi: 160 (89,4%) *A/H1pdm* un 19 (10,6%) *A/H3*.

³ Noteikšana ar polimerāzes ķēdes reakcijas (PCR) metodi

Gripas vīrusu celmu identifikācija

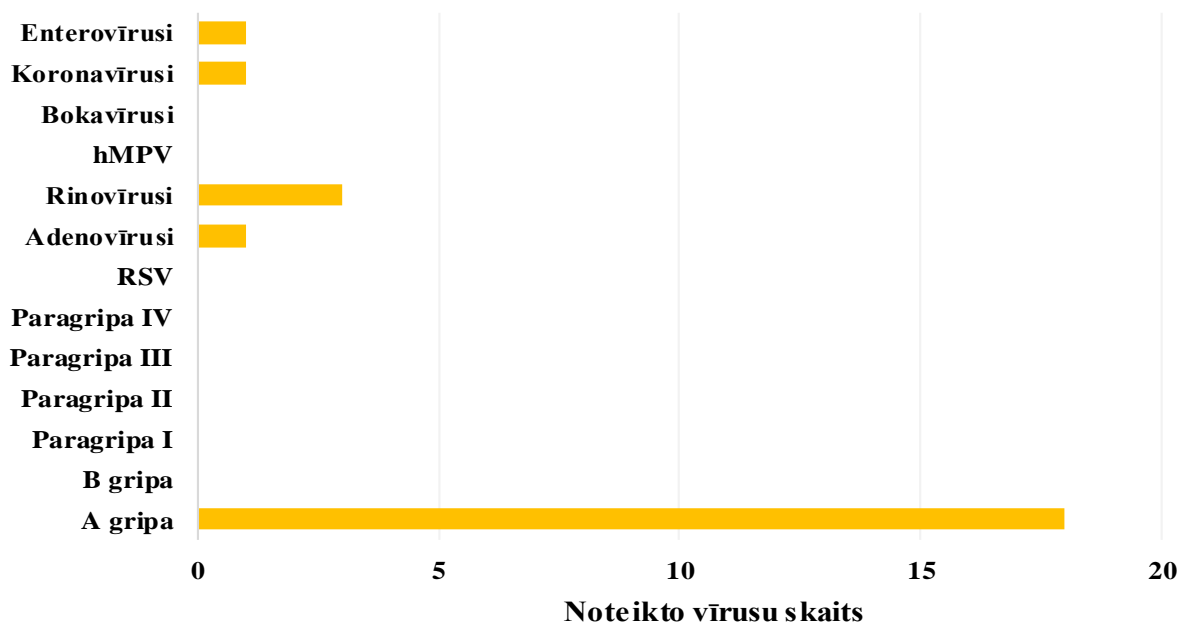
Veicot antigēnisko raksturojumu 42 *A tipa* gripas vīrusiem, 41 *A/H1pdm* raksturots kā *A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09*-līdzīgs vīruss un viens *A/H3* raksturots kā *A/Singapore/INFIMN-16-0019/2016(H3N2)*-līdzīgs vīruss. Raksturotie gripas vīrusi pēc antigēniskām īpašībām atbilst gripas vīrusiem, kuri tika izmantoti vakcīnas ražošanā 2018.–2019. gada gripas sezonai Ziemeļu puslodē.

Laboratoriskie izmeklējumi gripas monitoringa tīkla ietvaros

No 29 Rīgas pilsētas ģimenes ārstu praksēm, kas piedalās gripas un citu AAEI monitoringā, 11 ģimenes ārsti veic pacientu izmeklēšanu elpceļu infekciju noteikšanai.

2019. gada 4. nedēļā septiņās ģimenes ārstu praksēs tika izmeklēti 14 pacienti, no tiem septiņos gadījumos apstiprināta *A tipa* gripa, kā arī citi respiratorie vīrusi – rinovīruss, koronavīruss un enterovīruss.

Kopš 2019. gada 3. nedēļas gripas monitoringa tīklā kopā bija izmeklēti 30 klīniskie paraugi, no tiem 18 (60%) gadījumos noteikti *A tipa* gripas vīrusi. No citiem respiratoriem vīrusiem noteikti rinovīrusi (3), adenovīruss (1), koronavīruss (1) un enterovīruss (1).

Secinājumi par gripas epidemioloģisko situāciju Latvijā

2019. gada 4. nedēļā gripas intensitāte Latvijā turpināja palielināties, vidēji reģistrēti 298,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Latvijā reģistrēta plaša gripas izplatība, gripas klīniskie gadījumi ģimenes ārstu praksēs reģistrēti gandrīz visās pilsētās, izņemot Jēkabpili un Gulbenes novadu. Septiņās monitoringā iekļautajās administratīvajās teritorijās gripas intensitāte bija augstāka par 100 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Valmierā un Rīgā.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu nedaudz samazinājies vērsušos ģimenes ārstu praksēs pacientu skaits AAEI un pneimoniju gadījumos. Visaugstākie saslimstības rādītāji ar AAEI, pneimoniju un gripu reģistrēti bērniem 0–4 gadu un 5–14 gadu vecuma grupā.

Par stacionētiem pacientiem ziņoja visas 11 monitoringā iekļautās slimnīcas, tai skaitā Jēkabpilī un Gulbenes novadā. Stacionēto pacientu skaits un īpatsvars ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* turpina palielināties. 2019. gada 4. nedēļā kopā stacionēti 259 pacienti, no tiem 25% ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija*. Kopš sezonas sākuma ar diagnozi *gripa*

bija stacionēti 744 (79,7%) pacienti un ar diagnozi *gripas izraisīta pneimonija* – 190 (20,3%) pacienti.

Turpina samazināties vispārējās un pirmsskolu izglītības iestāžu apmeklējums.

SIA RAKUS NRL gripas vīrusu pozitīvo paraugu īpatsvars bija virs 40%. Kopš sezonas sākuma laboratorijā bija noteikts 731 gripas vīruss, visi *A tipa*. Galvenokārt bija noteikts *A/H1pdm09* apakštīps.

Secinājumi par gripas epidemioloģisko situāciju Eiropas reģionā

Gripas aktivitāte Eiropā turpina pieaugt. Plaši izplatās *A tipa* gripas vīrusi, no kuriem dominē *A/H1N1pdm* apakštīps. Savukārt *B tipa* gripas vīrusi tika noteikti mazāk nekā 2% gadījumos.

Pēdējo nedēļu laikā atsevišķas Eiropas Savienības valstis informē par paaugstinātu mirstību vecāka gadagājuma cilvēku vidū.

Lielākā daļa līdz šim raksturoto *A/H1N1 pdm09* un *A/H3N2* vīrusu pēc antigēniskā raksturojuma ir līdzīgi vakcīnu sastāvā iekļautajiem vīrusiem.

Saskaņā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) VENICE (*Vaccine European New Integrated Collaboration Effort*) ziņojumu lielākajā daļā ES dalībvalstu vakcinācijas līmenis vecāka gadagājuma cilvēku vidū, riska grupu iedzīvotāju ar hroniskām slimībām un veselības aprūpes darbinieku vidū bijis nepietiekams.

ECDC iesaka valstīm turpināt pretgripas vakcinācijas veicināšanu, kā arī uzsvēr pretvīrusu līdzekļu izmantošanas svarīgumu.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla *FluNewsEurope* dati

<http://flunewseurope.org/>

Eiropas reģiona valstīs turpinās gripas aktivitātes pieaugums. Lielākā daļa valstu ziņoja par zemu gripas intensitāti (22 valstis), par vidēju gripas intensitāti ziņoja 15 valstis, savukārt par augstu gripas intensitāti informēja divas valstis – Malta un Rumānija.

No 46 valstīm, kuras ziņoja par ģeogrāfisko izplatību, 23 valstis (t.sk. Latvija) informēja par plašu ģeogrāfisko izplatību, astoņas par reģionālo izplatību, četras par lokālo izplatību, deviņas par sporādisko izplatību un divas reģiona valstis ziņoja, ka gripas aktivitāte netika novērota.

Uzraudzības tīklā noteikto gripas vīrusu raksturošana

Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (2. nedēļā – 42,2%) palielinājies (par 6,6%). Tīkla ietvaros galvenokārt bija noteikti *A tipa* gripas vīrusi, no tiem nedaudz biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09* nekā *A/H3N2* apakštīps.

Kopš sezonas sākuma (2018. gada 40. nedēļa) gripas uzraudzības tīkla ietvaros biežāk noteikti *A tipa* gripas vīrusi (98,6%), no tiem 57,4% gadījumos bija noteikts *A/H1N1pdm09* un 42,6% gadījumos – *A/H3N2*.

Vīrusa tips un apakštīps	2019. gada 3. nedēļa		2018.–2019. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
<i>A tipa</i> gripas vīrusi	1 717	98,6	5 092	98,6
<i>A(H1N1)pdm09</i>	673	63,7	2 067	57,4
<i>A(H3N2)</i>	384	36,3	1 531	42,6
<i>A netipēts</i>	660	-	1 494	-
<i>B tipa</i> gripas vīrusi	25	1,4	73	1,4
<i>B/Victoria</i> līnija	0	0,0	3	11,1
<i>B/Yamagata</i> līnija	10	100,0	24	88,9
Nav noteikta līnija	15	-	46	-
Noteikts kopā (Izmeklēts kopā)	1 742 (3 569)	48,8	5 165 (20 311)	25,4

^a A un B tipa vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; A tipa gripas vīrusu apakštīpiem saucējs ir kopējais tipēto A tipa gripas vīrusu skaits; B tipa gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto B tipa gripas vīrusu skaits

Ārpus gripas uzraudzības tīkla noteikto vīrusu raksturošana

Ārpus uzraudzības tīkla bija noteikti 9 484 gripas vīrusi, galvenokārt bija noteikti *A tipa* gripas vīrusi (99,1%).

Kopš sezonas sākuma (2018. gada 40. nedēļa) gripas uzraudzības tīkla ietvaros biežāk noteikti *A tipa* gripas vīrusi (98,4%), no tiem biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09* (68,2%) nekā *A/H3N2* (31,8%).

Vīrusa tips un apakštīps	2019. gada 3. nedēļa		2018.–2019. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
<i>A tipa</i> gripas vīrusi	9 401	99,1	34 890	98,4
<i>A(H1N1)pdm09</i>	1 950	62,4	7 961	68,2
<i>A(H3N2)</i>	1 175	37,6	3 713	31,8
<i>A netipēts</i>	6 276	-	23 216	-
<i>B tipa</i> gripas vīrusi	83	0,9	571	1,6
<i>B/Victoria</i> līnija	0	-	7	36,8
<i>B/Yamagata</i> līnija	0	-	12	63,2
Nav noteikta līnija	83	-	552	-
Noteikts kopā (Izmeklēts kopā)	9 484 (32 454)	-	35 461 (295 641)	-

^a *A* un *B tipa* vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; *A tipa* gripas vīrusu apakštipiem saucējs ir kopējais tipēto *A tipa* gripas vīrusu skaits; *B tipa* gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto *B tipa* gripas vīrusu skaits

Gripas vīrusu filoģenētiskais raksturojums

Filoģenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits	Īpatsvars (%)
<i>A/H1N1pdm09 A/Michigan/45/2015</i> (apakšgrupa 6B.1) ^a	332	62,9
<i>A/H3 A/Alsace/1746/2018</i> (apakšgrupa 3C.2a1b)	121	22,9
<i>A/H3 A/Switzerland/8060/2017</i> (apakšgrupa 3C.2a2) ^b	10	1,9
<i>A/H3 A/Coted'Ivoire/544/2016</i> (apakšgrupa 3C.2a3)	7	1,3
<i>A/H3 A/England/538/2018</i> (3C.3a)	47	8,9
<i>A/H3N2</i> nepieder ne pie vienas ģenētiskas grupas	3	0,6
<i>B/Vic</i> līnija <i>B/Brisbane/60/2008</i> (1A apakšgrupa)	1	0,2
<i>B/Vic</i> līnijas <i>B/Colorado/06/2017</i> (1A apakšgrupa)	1	0,2
<i>B/Vic</i> līnijas <i>B/Hong Kong/269/2017</i> (1A apakšgrupa)	1	0,2
<i>B/Yamagata</i> līnija <i>B/Phuket/3073/2013</i> ^c	5	0,9
Kopā	528	100,0

^a Vakcīnas komponents Ziemeļu (2018.–2019. gada sezonai) un Dienvidu (2019. gada sezonai) puslodei

^b Vakcīnas komponents Dienvidu puslodei 2019. gada sezonai

^c Četrus komponentu vakcīnas sastāvā Ziemeļu puslodei (2018.–2019. gada sezonai) un Dienvidu (2019. gada sezonai) puslodei

Gripas vīrusu jutība pret antivirāliem medikamentiem

Kopš sezonas sākuma uz jutību pret neiraminidāzes inhibitoriem (oseltamivir un zanamivir) testēti 338 gripas vīrusi (254 – *A/H1N1pdm09*, 78 – *A/H3N2* un seši – *B tipa* gripas vīrusi). Noteikts viens *A/H1N1pdm09* un trīs *B tipa* gripas vīrusi ar samazināto jutību pret neiraminidāzes inhibitoriem.

Par smagu gripas izraisīto saslimšanu uzraudzību

No 20 valstīm, kuras ziņo par hospitalizētiem pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta gripa, saņemta informācija par 340 stacionāriem pacientiem intensīvās terapijas nodaļās (ITN) un 227 pacientiem citās slimnīcu nodaļās. Salīdzinājumā ar 2019. gada 2.

nedēļu gan ITN, gan citās slimnīcu nodaļās bija novērots hospitalizēto pacientu skaita pieaugums. Pārsvārā pacientiem bija noteikta *A tipa* gripa. Kopš sezonas sākuma hospitalizētiem pacientiem biežāk bija noteikts *A/H1N1pdm09*.

Kopējās mirstības uzraudzība EuroMOMO projekta ietvaros

<http://www.euromomo.eu/>

2019. gada 3. nedēļā 23 Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas valstis projekta EuroMOMO (*European Monitoring of Excess Mortality for Public Health Action*), ietvaros sniedza informāciju par kopējās mirstības iknedēļas rādītājiem. Kopējās mirstības rādītāji bija atbilstoši kopējās sagaidāmās mirstības līmenim šajā laika periodā, tomēr dažas valstis informēja, ka bija pārsniegti kopējās sagaidāmās mirstības rādītāji gados vecu cilvēku vidū.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē PVO globālā tīkla informācija 21.01.2019.

https://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Gripas aktivitāte Ziemeļu puslodes mērenā klimata joslas valstīs turpināja pieaugt. Visā pasaulē galvenokārt tika noteikti *A tipa* gripas vīrusi.

- Ziemeļamerikā gripas aktivitāte turpināja pieaugt, pārsvārā bija noteikts *A/H1N1pdm09*.

- Eiropā gripas aktivitāte palielinājusies, reģionā cirkulē gan *A/H1N1pdm09*, gan *A/H3N2*.

- Ziemeļāfrikā par gripas (*A/H3N2*) pozitīvo paraugu skaita pieaugumu turpināja ziņot Ēģipte.

- Rietumāzijā dažas valstīs turpinājās gripas aktivitātes pieaugums, tomēr Arābijas pussalas valstīs bija novērots gripas aktivitātes samazinājums.

- Austrumāzijā gripas aktivitāte turpināja pieaugt, galvenokārt noteikts *A/H1N1pdm09*.

- Dienvidāzijā bija noteikts liels gripas pozitīvo paraugu īpatsvars. Irānā gripas aktivitāte turpināja palielināties, galvenokārt bija noteikts *A/H3N2*.

- Dienvidu puslodes mērenā klimata joslas valstīs gripas aktivitāte samazinājusies līdz starp-sezonu līmenim, izņemot dažus Austrālijas ģeogrāfiskus reģionus.

Nacionālie gripas centri (NIC) un citas nacionālās gripas laboratorijas no 104 valstīm, reģioniem vai teritorijām ziņoja FluNet par laika periodu no 2018. gada 24. decembra līdz 2019. gada 6. janvārim (2019. gada 18. janvāra dati). PVO GISRS laboratorijās izmeklēti vairāk kā 191 778 paraugi, no tiem 39 161 bija pozitīvs uz gripas vīrusiem, no kuriem 38 493 (98,3%) noteikti *A tipa* un 668 (1,7%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 13 313 (79,4%) bija tipēti kā *A/H1N1pdm09* un 3 446 (20,6%) kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 73 (61,9%) piederēja *B-Victoria* līnijai un 45 (38,1%) *B-Yamagata* līnijai.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2018.–2019. gada sezonā Ziemeļu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2018_19_north/en/

Saskaņā ar PVO rekomendācijām 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē trīs-komponentu gripas vakcīnas sastāvā ir iekļauti šādi gripas vīrusu antigēni:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs*
- *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-līdzīgs**
- *B/Colorado/06/2017- līdzīgs (B-Victoria/2/87 līnija)**

Četru-komponentu gripas vakcīnas sastāvā 2018.–2019. gada sezonai Ziemeļu puslodē papildu trīs minētajiem komponentiem kā ceturtais ir iekļauts *B tipa* gripas vīrusu antigēns no *B/Yamagata* līnijas:

- ***B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)***

* 2018.–2019. gada sezonas gripas vakcīnas sastāvā divi komponenti ir atšķirīgi no 2017.–2018. gada sezonas vakcīnas komponentiem;

A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs vīruss tika aizvietots ar *A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016(H3N2)*-līdzīgu vīrusu, savukārt

B/Brisbane/60/2008-līdzīgs vīruss tika aizvietots ar *B/Colorado/06/2017*-līdzīgu vīrusu (*B/Victoria/2/87* līnija).

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_south/en/

Trīs-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē PVO rekomendē iekļaut šādu vīrusu antigēnus:

- ***A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs***
- ***A/Switzerland/8060/2017 (H3N2)-līdzīgs;***
- ***B/Colorado/06/2017-līdzīgs (B/Victoria/2/87 līnija)***

Četru-komponentu vakcīnas sastāvā 2019. gada sezonai Dienvidu puslodē papildu trīs minētajiem kā ceturto komponentu PVO rekomendē iekļaut *B tipa* gripas vīrusu antigēnu:

- ***B/Phuket/3073/2013-līdzīgs (B/Yamagata/16/88 līnija)***

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikiforovai.

2018.–2019. gada AAEI un gripas monitoringa 2019. gada 4. nedēļā datus sniedza:

- 70 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits bija 108 255 – 5,6% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 39 vispārējās izglītības iestādes
- 36 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijas (NRL) un VSIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.